

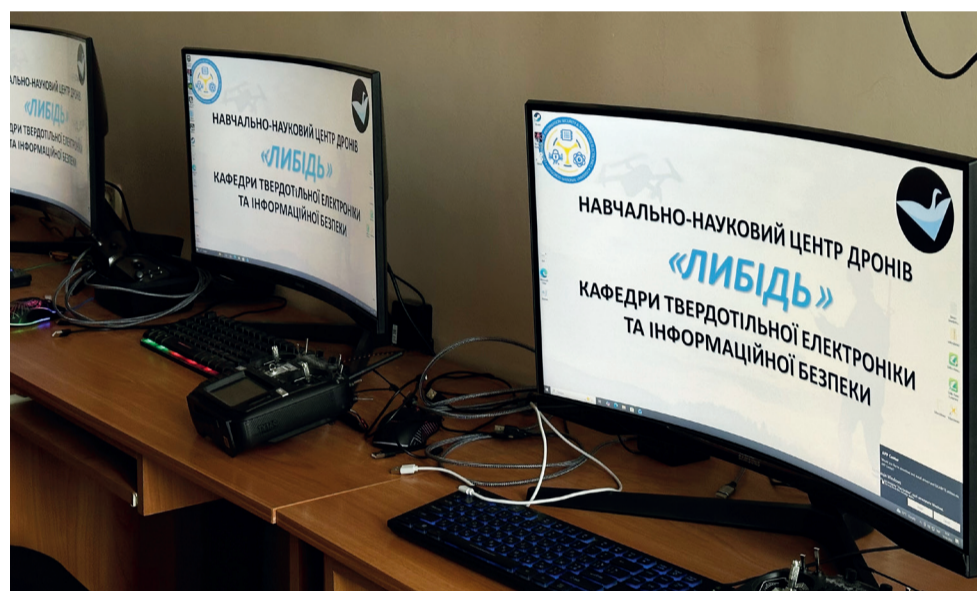
3 **День Державного Гімну**
в університетському просторі
СТОР.

5 **Рот і зуби**
як дзеркало організму
СТОР.

8 **Великодні традиції**
студентів
СТОР.

Цифровий фронт науки

Як в УжНУ готують фахівців із кібербезпеки

16 травня в Україні відзначають День науки – свято тих, хто досліджує, аналізує, відкриває нове й формує інтелектуальний потенціал держави. Сьогодні наука – лабораторії, формули й цифровий простір, де триває щоденна боротьба за безпеку. Саме тому спеціальність «Кібербезпека» на фізичному факультеті УжНУ є однією з найактуальніших і стратегічно важливих.

Кібербезпека – не про абстрактні загрози. Це – про захист державних систем, бізнесу, особистих даних і навіть критичної інфраструктури. Викладач кафедри твердотільної електроніки та інформаційної безпеки Михайло Євдокімов пояснює: «Кібербезпека – управління ризиками в цифровому середовищі, оскільки абсолютного захисту не існує, є лише контроль і зниження ризиків». Саме тому студентів тут навчають користуватися інструментами, а також розуміти логіку атак, способи захисту та мислення потенційного злоумисника.

Навчання побудоване на поєднанні теорії й практики. «Без практики це – лише теорія, яка не працює в реальних умовах», – наголошує фахівець. Університет створив для студентів унікаль-

ні можливості: власний кіберполігон є віртуальним середовищем, де можна безпечно моделювати атаки, тестувати захист і відпрацьовувати сценарії, які в реальному житті були б незаконними. Тут здобувачі освіти «зламують» сервери, аналізують мережі, шукають вразливості й водночас навчаються їх усувати.

Крім того, на факультеті працюють із сучасним мережевим обладнанням, налаштовують і захищають інфраструктуру, досліджують роботу «розумних будинків». Це дозволяє зрозуміти, як виглядає кібербезпека в повсякденному житті.

Окремий напрям – участь у змаганнях. Нещодавно відбувся Перший відкритий чемпіонат області з кібербезпеки «ТЕІВ-2026», де студенти УжНУ здобули призові місця. Підготовка до випробувань тривала кілька місяців: регулярні тренування, моделювання атак, робота в командах. Такі змагання – перевірка реальних навичок у максимально наближених до життя умовах.

Ще один сучасний і несподіваний компонент навчання – робота з дронами. У навчально-науковому центрі дронів «Либідь» студенти розробляють FPV-дрони, тестують їх і вдосконалю-

ють. Навчання починається із симуляторів, продовжується реальними польотами – це дозволяє сформувати як технічні, так і стратегічні навички.

За словами М.Євдокімова, одна з найнебезпечніших помилок навіть досвідчених фахівців – самовпевненість. У кібербезпеці не можна «один раз налаштувати й забути»: системи потрібно постійно тестувати й удосконалювати. Адже сучасні атаки стають дедалі складнішими – особливо ті, що використовують соціальну інженерію та маскуються під звичайну активність користувача.

Тож студентам передають не лише знання, а й мислення: аналітичність, уважність до подробиць, відповідальність за рішення. Важливими є й м'які навички: комунікація, вміння ставити правильні запитання, працювати в команді. Усе це формує фахівця, здатного

швидко адаптуватися до нових викликів.

Чи встигає освіта за розвитком загроз? Частково ні – визнає викладач. Але цей розрив компенсують практика, самоосвіта й постійне оновлення знань. Кібербезпека – сфера, де навчання ніколи не завершується.

У День науки варто говорити про кібербезпекові спеціальності як про інвестицію в майбутнє. Адже саме такі фахівці сьогодні тримають цифровий фронт – той, де атаки непомітні, але їхні наслідки можуть бути критичними. Саме тут, в аудиторіях і лабораторіях УжНУ, формується нове покоління фахівців, котрі вміють ці атаки передбачити та зупинити.

Євгенія Павлище,
студентка відділення журналістики
Р. С. УжНУ завдяки згаданій кафедрі долучився до мережі академії кібербезпеки ЄС

26 квітня 1986-ого – дата, яку не забувають

40 років тому, 26 квітня, поблизу Прип'яті сталися два вибухи реактора під час випробування на 4-ому енергоблоці Чорнобильської АЕС. У результаті в повітря було викинуто великі обсяги радіоактивних речовин, які швидко поширилися територіями не лише України, а й сусідніх держав і загалом значної частини Європи.

У перші дні після аварії загинули працівники станції й пожежники, які брали участь у гасінні, а тисячі людей зазнали сильно-

го опромінення. Прип'ять разом із навколишніми населеними пунктами евакуювали, а згодом створили 30-кілометрову зону відчуження. До ліквідації наслідків залучили сотні тисяч людей – ліквідаторів, котрі працювали в умовах постійного ризику.

Сьогодні ЧАЕС – місце, де наслідки катастрофи залишаються видимими навіть через десятиліття. Покинуті будинки, зарослі вулиці Прип'яті виглядають так, ніби життя там обірвалося раптово й більше не відновилося.

Чорнобиль – не лише про минуле. Це – приклад того, як поєднання технічних помилок і людських рішень може мати тяжкі наслідки. Водночас – нагадування про ціну, яку ми платимо за халатність.

Про трагедію на згаданій атомній електростанції важливо пам'ятати й ушанувати тих, хто віддав життя та здоров'я, ліквідовуючи наслідки аварії.

Світлана Подолянка,
студентка
відділення журналістики

Леся Українка в УжНУ

Ушанування пам'яті до 155-річчя

25 квітня перед головним корпусом університету урочисто відкрили погруддя Лесі Українки. Подію присвятили 155-річчю від дня народження видатної письменниці.

Ініціювали встановлення монумента ректор УжНУ Володимир Смоланка та Надзвичайний і Повноважний Посол України в Угорщині Федір Шан-

дор. Урочисте відкриття відбували також: декан факультету міжнародних економічних відносин Микола Палінчак, декан філологічного факультету Юрій Бідзіля, викладачі, представницька делегація чеського дипломатичного корпусу, до якої долучилися Надзвичайний і Повноважний Посол Чеської Республіки в Україні Любош

Веселий, Посол Чехії в Угорщині Ева Дворакова, Посол у Словаччині Рудольф Гіндрічак, Постійний представник Чеської Республіки при міжнародних організаціях у Відні Ян Маріан.

Утілити задум удалося за підтримки меценатів. Автор скульптури – Роман Мурник.

За інф. факультету міжнародних економічних відносин

XVIII Закарпатські правові читання

Міжнародна науково-практична конференція «Закарпатські правові читання» ввісімнадцяте зібрала науковців, практиків, представників влади та гостей із різних куточків України й із-за кордону. Такий захід юридичний факультет УжНУ організовує вже зо 20 років. Цьогорічна тема – про адаптацію

правової політики України до Європейського Союзу.

Закарпаття нині найбільше наближене до міжнародного права. Цьому сприяє і розташування, і участь у міжнародних програмах, як ось «Interreg NEXТ», наголосив заступник голови Закарпатської ОВА Василь Іванчю. Важливою є інтеграція через

регіональне співробітництво.

Цьогоріч до заходу долучилася й молодь, для котрої діяла окрема секція, аби, зі слів організаторів, нове покоління науковців поволи переймало естафету продовження традицій «Закарпатських правових читань».

Мирослава Гарзздій,
«Погляд»

Ювілейний фінал «Есе про все»

12 історій наших студентів

29 квітня на філологічному факультеті відбувся фінал конкурсу «Есе про все». Цьогоріч захід провели вже вдесьте й учергове присвятили захисникам і захисницям України. Перед початком зачитування робіт присутні вшанували хвилиною мовчання полеглих у війні, після чого пролунав Державний Гімн України.

Відтак виступили 12 студентів, які представили різні історії, порушуючи теми вибору, навчання, життєвих ситуацій; і навіть писали про домашніх улюбленців. Роботи викликали щирі емоції як у глядачів, так і в журі. До його складу ввійшли декан філологічного факультету Юрій Бідзіля, завідувач кафедри журналістики Євген Соломін, а також доцентки кафедри журналістики

Наталія Толочко й Олеся Барчан. Ініціатор і організатор конкурсу – доцент цієї ж кафедри, головний редактор газети «Погляд» Володимир Тарасюк.

Переможців нагородили призами від Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради, за що велика вдячність очільниці Аллі Чернубук. Третє місце розділили третьокурсники Таміла Рахівська та першокурсники Дар'я Ванжа й Максим Сурін. Друге місце посіли другокурсниця Крістіна Крицька та першокурсниця Діана Вакуленко. Перемогу здобула першокурсниця Ольга Заець. Вітаємо переможців!

Після конкурсу переможниця розповіла: «Коли я дізналася про конкурс, відчула

до нього справжній інтерес і обрала тему, яка, на мою думку, надзвичайно важлива, адже люди часто забувають, що вибір є завжди! Так з'явилася есе «Вибір між капучино та лате». Я продумала концепцію виступу зі стаканчиками кави, щоб підсилити зміст. Момент, коли озвучили моє ім'я як переможницю, був неймовірним. Я давно не відчувала стільки щирої радості! Участь і перемога стали не тільки емоційним наповненням, а й утіхою, що мої думки почуті. «Есе про все» – не просто творчий конкурс, а простір, де студенти можуть через слово донести щось про себе, пережити та погляди на світ».

Світлана Подолянка,
студентка
відділення журналістики

Із засідань ученої ради

Засідання вченої ради від 31 березня традиційно розпочали з приемного: ректор УжНУ Володимир Смоланка вручив грамоти, дипломи та атестати про присвоєння вчених звань.

З інформацією про Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в УжНУ в 2026 р. ознайомив відповідальний секретар приймальної комісії Петро Горват. Зазначив: цьогоріч вони структуровані за категоріями вступників.

Фінансовий звіт за 2025-ий та план на 2026-ий виголосила головна бухгалтерка Руслана Вовчанська. Так, упродовж 2022–2025 років відбувалося зростання надходжень до загального й спеціального фондів. Понад 75 % видатків загального фонду (2025 р.) становили витрати на заробітну плату та нарахування, близько 20 % – на стипендійний фонд.

Про науково-педагогічну діяльність медичного факультету № 2 розповів декан Василь Калій. Підрозділ складається з кафедр фізіології та патофізіології, внутрішньої медицини, громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін, сімейної медицини й амбулаторної допомоги. Наразі тут навчаються близько 200 студентів з Індії, Польщі, Угорщини, Словаччини, Чехії, США, Ізраїлю, Пакистану, Великої Британії, Нігерії, Гани, Зімбабве, Екватору...

Відтак перейшли до розгляду атестаційних і конкурсних справ, а також питань про підтримку входження Марини Кривцової до складу авторського колективу наукової праці «Розробка та впровадження сучасних стратегій корекції мікробіому», яка подається на здобуття Національної премії України імені Бориса Патона 2026 р., присвоєння звання «Почесний доктор Ужгородського національного університету» Олександр Дулеб та інше.

Наступне засідання відбулося 30 квітня. Насамперед розглянули питання про обрання голови вченої ради. Відповідно до результатів голосування, нею став проректор із наукової роботи, професор Іван МIRONЮК. Також не минули традиційну частину: в. о. ректора Ужгородського університету В.Смоланка вручив почесні грамоти від Закарпатської ОВА за багаторічну сумлінну працю, значний особистий внесок у реалізацію державної політики в галузі освіти і науки, плідну науково-педагогічну діяльність, високий професіоналізм та з нагоди 70-річчя професорам Ользі Лемко та Ярославу Базелю.

Із доповіддю про результати діяльності та перспективи розвитку науково-дослідної частини виступила начальниця Катерина Скубенич. Підрозділ складається з чотирьох відділів, п'ятнадцяти науково-дослідних інститутів, семи центрів та семи науково-навчальних лабораторій, «StartUP School – UzhNU» і «Стартап-центр УжНУ».

У 2025 році науково-дослідна частина працювала над забезпеченням державної атестації за напрямками; організацією та супроводом наукових досліджень, заходів і популяризацією науки; розвитком наукової грантової та міжнародної, інноваційної діяльності; захистом інтелектуальної власності.

«Торік ми організували багато заходів – понад 20. Зокрема –

зустріч заступника міністра освіти і науки Дениса Курбатова з молодими вченими щодо обговорення питання трансформації наукової сфери», – зазначила К.Скубенич.

Із-поміж перспектив розвитку на 2026–2028 роки озвучували зменшення залежності від державного фінансування, посилення міжнародної наукової діяльності, розвиток стартап-екосистеми, комерціалізацію наукових результатів, підвищення залученості науково-педагогічних працівників до наукової діяльності.

Про науково-педагогічну роботу факультету інформаційних технологій розповів в. о. декана Ігор Повхан. Навчальний процес забезпечують три кафедри: інформаційних управляючих систем і технологій, програмного забезпечення систем, інформатики та фізико-математичних дисциплін. Підрозділ налічує майже 900 студентів, із них 43 – на заочному відділенні.

Ігор Федорович звернув увагу на програму подвійних дипломів: із 2020 р. успішно функціонує магістерська програма співпраці з Університетом економіки та менеджменту в Братиславі. Також ішлося про міжнародні науково-практичні конференції, спортивне програмування та змагання, турніри з кіберспорту, літні школи з програмування, волонтерську діяльність, участь студентів у програмі «Erasmus +», зустрічі зі стейкхолдерами, роботодавцями, науковими партнерами з ЄС, впровадження новітніх технологій навчання.

Відтак перейшли до атестаційних і конкурсних справ. Учене звання професора здобув Анатолій Ключкович (кафедра політології і державного управління), доцента – Вадим Пішта (адміністративного, фінансового та інформаційного права), Олександр Софілканіч (кримінального права та правоохоронної діяльності), Анастасія Токунова (господарського права). Посади завідувачів кафедр обійняли Володимир Приходько (кафедра міжнародних економічних відносин), Михайло Онисько (органічної хімії), Мирослава Глебена (системного аналізу та теорії оптимізації); професорів – Галина Розлуцька (загальної педагогіки та педагогіки вищої школи), Наталія Радченко (модерної історії України та зарубіжних країн), Стеллас Асланов (політології і державного управління), Маріан Токар і Галина Шумицька (соціології та соціальної роботи), Наталія Шелвер (адміністративного, фінансового та інформаційного права).

Розглянули й питання про призначення рецензентів для передньої експертизи докторської дисертації, створення спеціалізованих учених рад із метою присудження ступеня доктора філософії, затвердження оновлених редколегій наукових видань, запровадження освітньої діяльності за освітніми програмами на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, Правила прийому на навчання до Природничо-гуманітарного фахового коледжу, відзначення працівників вишу, затвердження зразків документів про вищу освіту тощо.

Софія Скиба,
«Погляд»

День Державного Гімну в університетському просторі

«Ще не вмерла України...» Колись ці слова були лише рядками вірша, написаного Павлом Чубинським у 1862 році. Згодом композитор, священник Михайло Вербицький створив до поезії музику. Так і з'явилася повноцінна пісня. У радянський період – узагалі заборонена, натомість звучали інші офіційно затверджені гімни. А ось після здобуття Україною незалежності в 1991 р. твір офіційно став Державним Гімном України.

Щороку 10 березня відзначаємо День Державного Гімну України, згадуючи його історію та значення в теперішньому

часі. Університетський простір – завжди про рух, дзвінки або розмови, але є мить, коли всі замирають.

Сьогодні, за непростих реалій, гімн став невід'ємною частиною життя. Щоранку звучить у кожному куточку України. Тоді раптово стихають і коридори та аудиторії університету: викладачі ставлять на паузу лекції, студенти відкидають конспекти, переривають усі розмови, зупиняють кроки, навіть двері перестають грукати. Кожен на мить стає частиною великої, спільної надії, що єднає мільйони людей

під одним символом. Ця миттєвість – особлива, мовчазна, але сповнена глибокого значення. Вона про пам'ять, повагу, єдність і гордість за свою країну. Це вже сприймається не як формальність, а як традиція, як пауза між парами та загальносуспільною реальністю, між щоденними турботами кожного. Ми згадуємо про державу, яка щодня бореться, живе, втрачає та навчається.

Гімн у ці хвилини звучить інакше. Не так урочисто, як на офіційних заходах чи шкільних лінійках. Лунає тихо, щиро та сильно, бо це – момент, коли

не потрібно аплодувати, голосно співати чи виглядати правильно... Достатньо просто гідно стояти з рукою на серці й пам'ятати...

Отже, гімн уже набув нового змісту, ставши частиною нашої повсякденності. 9:00 щодня – не просто час із дня в календарі, а момент незламності, єдності народу, віри в світле майбутнє та нагадування про історію й шлях, що сформували націю та цінності, які й продовжують ще більше об'єднувати.

Ангеліна Гіреш,
студентка
відділення журналістики

Студенти-журналісти опитали 100 жителів Ужгорода щодо нового закону № 14144, який із 6 березня 2026 року запровадив обов'язкову хвилину мовчання на законодавчому рівні. Це передбачає щоденне вшанування пам'яті загиблих захисників України та нагадуватиме суспільству про цінність життя тисяч наших громадян.

Результати опитування показали: 85 % респондентів підтримують ініціативу, 9 – ставляться до неї нейтрально, а 6 – висловилися проти. Така переважна підтримка свідчить про те, що більшість українців сприймає хвилину мовчання як важливий символ національної пам'яті.

Опитані висловлювали різні думки. Частина наголошує на важливості формального закріплення практики: «На мою думку, не так важко виділити хвилину

в день для вшанування наших загиблих захисників». Інші респонденти зазначали, що хвилину мовчання має бути щирим виявом пошани, незалежно від закону: «Це повинно йти із серця, навіть якщо не закріплено законом». Дехто пропонував глибші символічні жести: «Нам узагалі слід ставати на коліна».

Водночас деякі з опитаних висловили обережність щодо законодавчого формалізму: «З одного боку, це гарно, але з іншого – можна розглядати як маніпуляцію народом». Ця думка відображає побоювання, що формальні правила здатні стати інструментом контролю замість щирого вшанування пам'яті.

Дар'я Ванжа, Марія Смерека, Андріана Волошин, Максим Сурін, Вікторія Міклош,
студенти
відділення журналістики

Пам'яті професора Василя Русина

14 квітня 2026 року завершився земний шлях відомого лікаря-хірурга, доктора медичних наук, професора, заслуженого лікаря України, ректора УжНУ в 2004-2005 рр., почесного громадянина Ужгорода В.Русина.

Народився Василь Іванович 26 вересня 1949-ого в Ужгороді в нелегкі повоєнні часи. Із дитинства мав наочний приклад того, що тільки наполеглива й кропітка праця може принести бажані плоди. Стати лікарем вирішив у старших класах, після того, як сам потрапив до лікарні.

У 1967 році вступив на медичний факультет Ужгородського державного університету, який закінчив у 1973-ому. У вищі чітко окреслилися лідерські якості майбутнього лікаря: старанно вчився, був зіркою університетського спорту. Із перших курсів зрозумів, що хоче стати хірургом. На державному розподілі з хірургічних спеціальностей була тільки посада отоларинголога в одному з районів. Але Василь Іванович не зраджує мрії і їде працювати хірургом у далекий Тайшет Іркутської області. Молодому фахівцеві доводилось одночасно трудитися у відділенні, чергувати на швидкій допомозі. Оперує майже все: поруч із загальною хірургією (травма, судини, гінекологія) були навіть втручання на головному мозку й очач.

У 1977 р. зрозумів, що здатен на більше, і вирішив продовжити навчання. У цьому ж році вступає до аспірантури Інституту серцево-судинної хірургії імені О.Бакулева. У 1980-ому успішно за-

хищає кандидатську дисертацію з проблем хірургічної патології вен нижніх кінцівок. До 1984 року продовжує роботу в Інституті.

Із 1984 р. Василь Іванович працює завідувачем хірургічного відділення Рахівської ЦРЛ, а з 1987-ого – асистентом кафедри госпітальної хірургії Ужгородського державного університету, одночасно – завідувачем хірургічного відділення Закарпатської обласної клінічної лікарні.

У 1989 р. повертається на навчання в докторантуру Інституту серцево-судинної хірургії, а через рік успішно захищає докторську дисертацію з проблеми поєданого атеросклеротичного ураження судин нижніх кінцівок і коронарних судин. У 1992-ому ВАК уже присвоює Василю Івановичу вчене звання професора кафедри госпітальної хірургії. Із цього моменту зароджується нова сфера діяльності. В.Русин, працюючи в Закарпатській обласній лікарні, яскраво демонструє талант хірурга. Будучи головним позаштатним хірургом облздороввідділу (посаду обіймав майже 30 років), запроваджує курси, навчання на робочому місці, працю виїзних хірургічних бригад у райони.

У 1998 р. в університеті відкрив інтернатуру з хірургії. Майже всі нинішні хірурги Закарпаття – учні й вихованці Василя Івановича. Йому в 1999-ому було присвоєно почесне звання «Заслужений лікар України». На початку 90-их у В.Русина з'являються перші дисертанти. Під його керівництвом захище-

но 39 кандидатських та 15 докторських дисертацій.

Невід'ємною частиною життя стала університетська робота. У 1998 році В.Русин очолив кафедру госпітальної хірургії. Саме за той час відбувається суттєве інтелектуальне становлення підрозділу: за кількістю наукових публікацій, захищених дисертаційних досліджень він посідає провідні позиції не тільки в рідному навчальному закладі, а й гідно представляє Ужгородський університет на рівні держави.

У 2000 р. Василя Івановича обрано деканом медичного факультету УжНУ. Ініціює значне збільшення кількості місць, масштабні ремонти матеріально-технічної бази...

2004 р. – новий щабель у кар'єрі: професор В.Русин стає ректором Ужгородського національного університету. За цей час докорінно змінюється більшість навчальних програм, зростає кількість студентів і викладачів, упевненіше про себе заявляють наукові школи не тільки медичного, а й інших факультетів.

Сферою наукових інтересів професора В.Русина є абдомінальна хірургія, хірургія судин, хірургія ендокринних органів. Він є засновником дослідження й розробки методів діагностики та медикаментозної й хірургічної корекції портальної гіпертензії. Під керівництвом фахівця розроблені нові методи екстракорпоральної деструкції при захворюваннях печінки, запроваджено нові технології в судинній хірургії.

Професор В.Русин є автором понад 700 публікацій, із них – 49 монографій. Результатом наукових розробок стало отримання 82 деклараційних патентів України на винаходи. У 2008 році отримав грамоту Державного департаменту інтелектуальної власності за сприяння розвитку винахідництва й раціоналізації в Україні, почесну грамоту Міністерства охорони здоров'я України за вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я та високий професіоналізм. У 2004 р. обраний дійсним закордонним членом Академії наук Угорщини.

У 2009-ому за цикл наукових праць із проблеми лікування портальної гіпертензії з колективом авторів-друзів Василь Іванович став лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки, а хірургічна спільнота України відзначила його найвищою професійною нагородою – імені академіка Олександра Шалімова.

В.Русин вів активну громадську діяльність, двічі обраний депутатом Закарпатської обласної ради, заснував громадську організацію «Асоціація хірургів Закарпаття», що органічно влилася в Асоціацію хірургів України, членом правління якої був. Громада міста на ознаменування заслуг лікаря й ученого обрала його почесним громадянином Ужгорода.

Часу на відпочинок у Василя Івановича залишалось небагато. З юнацьких років мав незмінне хобі – полювання: приємна атмосфера для спіл-

У новообраному виконкомі обласного відділення НОК України – чотири представники нашого вишу

Олімпійський рух Закарпаття отримав новий імпульс: спортивна спільнота краю визначила вектор розвитку на 2026–2030 роки. Головна інтрига VI звітно-виборної асамблеї розв'язана – ВП ГО «Національний олімпійський комітет України» у Закарпатській області отримав нового очільника. У результаті таємного голосування обрано виконувача обов'язків Мирослава Шербея.

На асамблеї також було обрано першого заступника (ним став підприємець Юрій Турянчик, син легенди київського «Динамо» Василя Турянчика) і заступника (завідувача кафедри теорії та методики фізичної культури, майстра спорту з легкої атлетики Івана Маріонду).

Визначено й новий склад виконкому. Із 15 членів четверо представляють наш виш. Крім згаданого Івана Івановича це: Ярослав Лазур, декан юридичного факультету, професор; Михайло Молнар, доцент згаданої кафедри; Володимир Тарасюк, доцент кафедри журналістики, член Асоціації спортивних журналістів України, редактор нашої газети.

Вітаємо колег і бажаємо плідної роботи в новому виконкомі!

кування з друзями, підтримка традицій, виховання мисливських собак, ба навіть створення фермерського мисливського господарства. Мав і неабияку підтримку від сім'ї – трьох синів, шести онуків та онучки.

Від В.Русина ми навчилися не тільки професії, а й гідно жити, щодня спостерігаючи за особистим прикладом цієї відкритої до всіх людини. Світла пам'ять збережеться в серцях усіх, хто знав і спілкувався з видатним лікарем та науковцем.

Колектив Ужгородського національного університету

Від редакції: Василь Іванович для «Погляду» запам'ятається ще й тим, що був ректором, який дбав про матеріальне забезпечення редакції, пропонував цікаві теми для часопису, не втручався в роботу колективу, а у важкі для країни політичні часи не «тишнує» на видання для публікації заангажованих матеріалів

«Я б на місці журналістів збільшив кількість інтерв'ю з родинами військових...»

У межах засідання Пресклубу молодого журналіста «Медіаперспективи» на філологічному факультеті відбувся тренінг «Етична комунікація з ветеранами: як не ранили словами» з участю ветерана війни Максима Шелепця – керівника Центру ветеранського розвитку УжНУ.

На занятті були першо- й четвертокурсники відділення журналістики. Онлайн доєдналися також студенти, викладачі з Києва та Мукачева. У заході взяли участь і доценти кафедри журналістики: завідувач Євген Соломін та керівництво клубу: Наталія Толочко (заступниця) і Володимир Тарасюк (очільник). Подія відбувалася за мікропроєктом «Respectful Dialogue», спрямованим на розвиток навичок етичної комунікації та створення рекомендацій для освітнього середовища.

Під час зустрічі гість розповів: у 2014 році приєднався до війська як доброволець. Важливу роль у службі відіграли туристичні навички: орієнтування на місцевості, робота з картами та вміння виживати за польових умов.

У 2022 р. пан Максим усвідомлено повернувся до війська, підкреслюючи, що країну повинні захищати підготовлені люди. Ветеран має багатий бойовий

досвід. У 2014–2015 роках служив розвідником розвідувальної роти 128 ОГПБ. Під час повномасштабної війни, із лютого 2022-ого до вересня 2024, знову воював у цій роті. У вересні–листопаді 2024 р. був розвідником розвідувальної роти 414 окремого полку безпілотних систем «Птахи Мадяра», а з листопада 2024-ого до квітня 2025 року обіймав посаду головного сержанта взводу та командира розвідгрупи. До початку повномасштабної війни М.Шелепець працював завідувачем сектору претензійно-позовної роботи юридичного відділу УжНУ.

На початку служби ветерану було складно працювати зі зброєю, проте з часом усе опанував завдяки самонавчанню, перегляду відео та практиці. М.Шелепець наголосив: людський ресурс – ключовий: «Матеріальні речі замінні, а підготовлена людина – ні. Йти на фронт – вибір; змусити не можна, але допомогти набути навичок – можливо».

Окрему увагу пан Максим приділив психологічному аспектові війни. За словами гостя, ідеться про життя з іншими правилами та цінностями. Важливу роль відіграє гумор, адже «без нього можна зійти з розуму». Захисник поділився історією з фронту: «В одному із сіл ми зу-

пинилися на ніч, а на світанку вже мали вирушати назад. Єдині жителі, які там залишилися, – жінка, котра не бачить, і її чоловік. У них на підвір'ї стояла пальма з пластикових пляшок. І якось ми повісили банани на цей витвір. Уявляю, як господар зрадив, коли зранку побачив, що пальма «вродила». Ветеран радить зберігати приємні спогади й не заціклюватися на негативі.

Говорячи про комунікацію з військовими, гість підкреслив, що до них варто ставитися як до звичайних людей. Водночас журналістам – краще готуватися до інтерв'ю: вивчати біографію співрозмовника та розуміти, які запитання доречні, а які – ні. У цьому процесі важливу роль відіграють психологи.

«Я б на місці журналістів збільшив кількість інтерв'ю з родинами військових, зокрема з батьками. Адже ми часто зникаємо зі зв'язку, іноді навіть командир не знає, де ти перебуваєш. І вкрай важко чекати дзвінка, не знати, чи все добре. Саме на сім'ю лягає найбільший емоційний тягар. Мені здається, цей аспект часто недооцінюють, тому варто говорити і з рідними, адже вони того дуже заслуговують», – зазначив Максим.

Порушили також тему пси-

хологічного відновлення ветеранів. На думку військового, важливо, щоб після служби в людини була улюблена справа або робота, яка приносить дохід і забезпечує сімейний комфорт. Стабільність та підтримка в родині – одні з ключових факторів реабілітації.

Ветеран також поділився думкою щодо участі військових у політиці. Уважає, що такі люди гідні йти до влади, адже мають високі вимоги насамперед до себе, а не тільки до інших. Проте важливим є поєднання бойового досвіду з професійністю.

На завершення зустрічі М.Шелепець мовив: «Ми маємо будувати свою державу, відновлювати

міжнародне право, розвивати армію та готувати військових, щоб нашою головною метою було: «Ніколи знову» (не повторити війну – прим. авт.) Можливо, це тривалий шлях, але якщо збережемо державу – уже здобудемо перемогу, хоч і великою ціною».

Пресклубівська зустріч стала не лише можливістю для студентської молоді почути реальний досвід війни, а й нагадуванням про силу слова. За кожною історією військового – не тільки фронт, а й людина, її внутрішній світ та родина.

Анастасія Гапачило,
студентка
відділення журналістики

На перетині історії та права

Шляхи і ювілейні здобутки Тетяни Безеги

Професійний шлях Тетяни Михайлівни, що триває понад тридцять два роки, позначений плідною працею в Науково-дослідному інституті карпатознавства, НДІ українистики імені Михайла Мольнара та НДІ політичної регіоналістики. Крім наукової роботи, фахівчиня успішно викладала на кафедрах історії України, адміністративного, фінансового, інформаційного, європейського публічного права та цивільного права Ужгородського університету. Згодом, реалізувавши себе і в юриспруденції, стала адвокаткою та сьогодні є членкинею Закарпатського відділення Спілки адвокатів України. Із нагоди ювілею колегині хочу розповісти про її життєвий і творчий шлях докладніше.

Пані Тетяна народилася 23 квітня 1976 року в Ужгороді. Мати, Ганна Василівна, працювала у сфері торгівлі. Батько, Михайло Михайлович, був тренером, а згодом очолив дитячо-юнацьку спортивну школу № 1. Після закінчення Ужгородської загальноосвітньої школи № 15, де дівчині однаково добре давалися майже всі предмети, вона все ж віддала перевагу гуманітарним дисциплінам: історії, географії,

українській мові та літературі, а також основам держави й права.

У 1994 році Т.Безега вступила на історичний факультет Ужгородського університету, який закінчила в 2000 р. Прагнення до нових знань привело на факультет післядипломної освіти за спеціальністю «Правознавство».

І в 2003-ому мала кваліфікацію юриста. Проте на цьому навчання не завершилося: у 2023 році Тетяна Михайлівна здобула третю вищу освіту на факультеті суспільних наук за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Цей освітній триптих засвідчив різнобічні інтереси й невпинне прагнення до самовдосконалення фахівчині.

Трудовий шлях Тетяни Михайлівни розпочала ще в студентські роки, у жовтні 1994-ого, у НДІ карпатознавства Ужгородського університету. Проїшовши шлях від лаборантки до інженерки та молодшої наукової співробітниці, не лише сумлінно виконувала обов'язки, а й активно займалася науковою діяльністю. Зокрема, скрупульозно вивчала історію інституту, висвітливши передумови його створення, основні напрями та проблематику досліджень у період 1992–2001 рр.

Працюючи науковою співробітницею НДІ політичної регіоналістики (2010–2013), Т.Безега успішно вивчала чимало актуальних наукових питань. Серед публікацій того періоду варто відзначити такі праці, як «Інвестиційна політика як складова регіонального роз-

витку Закарпатської області», «Інформаційний спектр національних меншин Закарпаття», «Євроінтеграція як геополітична складова у процесах впливу на економічний розвиток незалежної України» і «Українськорумунські територіальні суперечності: історичний аналіз та перспективи розвитку».

Паралельно з основною роботою дослідниця готувала кандидатську дисертацію з історії, присвячену інституційним та галузевим проблемам економіки України в 1991–2007 роках, на прикладі приватизації й енергетики. У роботі авторка проаналізувала процес становлення й розвитку української ринкової економіки. Наголосила, що після проголошення незалежності центральне місце в трансформації держави посіли приватизаційні процеси та розвиток паливно-енергетичного комплексу. На думку дослідниці, із часом саме приватний сектор почав відігравати провідну роль в українській економіці. Особливу увагу приділила вугільній та атомній промисловості, обґрунтовуючи їхній ключовий вплив на процеси державотворення й перехід від тоталітарного ладу до демократії та ринкової економіки.

Результати наукового дослідження авторка апробувала, виступаючи на щорічних конференціях професорсько-викладацького складу УжНУ, а також на міжнародних, всеукраїнських та міжвишівських наукових заходах. Основні положення дисертації було висвітлено в семи фахових статтях. Успішний захист відбувся 12 грудня 2008 року на засіданні спеціалізованої вченої ради УжНУ, де офіційні опоненти – професор Микола Стрішинець та доцент Іван Артьомов – ви-

соко оцінили роботу дослідниці. Через деякий час (у кінці квітня 2009 р.) Вища атестаційна комісія України затвердила позитивне рішення спеціалізованої вченої ради Ужгородського університету.

Після захисту кандидатської дисертації Тетяна Михайлівна продовжила наукові пошуки, цього разу – в галузі права. У 2023-ому стала докторанткою Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (Харків), де наполегливо працює над темою «Концептуальні засади врегулювання адвокатської професії: порівняльно-правове дослідження» та має чимало публікацій у фахових виданнях.

Закінчуючи аналіз наукових праць Т.Безеги, скажу, що вона має близько 100 фахових публікацій, які надруковано у вітчизняних та зарубіжних виданнях. Серед них – монографія, наукові статті, науково-методичні студії, просвітницькі розвідки тощо.

Успішним є й педагогічний досвід Тетяни Михайлівни: вона проводила семінари з новітньої історії України для першокурсників медичного факультету. У співстворстві було видано методичні поради для студентів спеціальностей «Лікувальна справа», «Фармація» та «Сестринська справа» (Ужгород, 2012), що відповідають вимогам кредитно-модульної системи вивчення історії України. А ще наставниця викладала на двох кафедрах юридичного факультету (2013–2015) Ужгородського університету.

Значних успіхів Т.Безега досягла і в адвокатській практиці. У 2005 році Закарпатська обласна кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури видала Тетяні Михайлівні сві-

доцтво про право на заняття адвокатською діяльністю в цивільних, адміністративних, господарських та кримінальних справах. Фахівчиня володіє глибокими практичними знаннями у сферах адвокатури, публічного управління, захисту прав людини й регіональної політики. Працюючи над докторською дисертацією, досліджує питання зміцнення інституційної спроможності, утвердження верховенства права, реформування правничої професії та забезпечення доступу до правосуддя як на національному, так і міжнародному рівнях.

Наполеглива й сумлінна праця Т.Безеги здобула заслужене визнання. Колега нагороджена грамотами Ужгородської міської ради (2009, 2011, 2012) та Закарпатської обласної ради (2010), почесними грамотами управління юстиції Закарпатської області (2011, 2012), дипломами президента Спілки адвокатів України (2008, 2010) та почесною відзнакою Національної асоціації адвокатів України (2015). У 2010–2015 рр. також була депутаткою Ужгородської міської ради. Та головним завжди залишається праця на благо людей, чому Т.Безега присвячує свої зусилля.

Сьогодні кандидатка історичних наук, юристка та досвідчена фахівчиня з публічного управління й адміністрування нашого вишу зустріла ювілей, сповнена нових планів і задумів. Щиро зичу Тетяні Михайлівні міцного карпатського здоров'я, радості, благополуччя, оптимізму, натхнення, миру та нових успіхів на нивах історії й права на благо Української держави і її громадян!

Микола Олашин,
кандидат історичних наук

«Сакура-фест» в Ужгороді

Як весняна традиція перетворилася на масштабний благодійний фестиваль

Для ужгородців «Сакура-фест» уже стала невід'ємною частиною весни. Та коли ж традиція з'явилася і як перетворилася на подію, що приваблює тисячі туристів? Коріння свята сягає 2010-их років. Тоді це ще не був цілісний захід – радше окремі події, приурочені до цвітіння японських вишень. У відкритих джерелах можна знайти інформацію: перша «Сакура-фест» відбулася в 2017 р.: саме тоді різні ініціативи вперше об'єднали спільною назвою. Утім, формат суттєво відрізнявся від сучасного.

Той вигляд, який знаємо сьогодні, сформувався в 2022-ому як великий благодійний

захід. Із кожним роком він лише розширювався.

У 2023 р. відбулася перша масштабна програма з концертами та ярмарками. Тоді вдалося зібрати 180 000 гривень на підтримку українських військових. У 2024 році програма стала ще різноманітнішою, сума зборів зросла до 243 000 грн. У 2025-ому захід поєднав елементи японської та української культур, а обсяг благодійної допомоги зріс у чотири рази – до 1 052 627 грн.

Цьогоріч організатори поставили амбітну мету – зібрати мільйон гривень для підтримки Збройних Сил України. У підсумку бажаний план удалося

перевиконати: за три дні зібрано 1 231 703,05 грн.

Офіційне відкриття відбулося з участю посла Японії в Україні Масаші Накагоме та міського голови Ужгорода Богдана Андрієва.

Важливою складовою стала активна участь студентів УжНУ. Вони долучалися до події в різних форматах: хтось допомагав на ярмарках як учасник команди чи волонтер, інші були задіяні в творчих колективах, зокрема танцювальних. Наша молодь відвідала захід і як гості, підтримуючи атмосферу та благодійні збори.

Тутешні жителі зазначають: свято стало частиною міської ідентичності: «Сакура-фест –

уже традиція. Щороку спостерігаю за туристами, які фотографуються біля кожного дерева, ніби це восьме диво світу. Але коли сама опиняюся серед сакур – теж дістаю телефон і роблю те саме», – каже ужгородка, студентка УжНУ (опановує іноземну філологію) Олександра Негер. «Про сакури чула давно. Коли переїжджала до Ужгорода навчатися, навіть не думала, що побачу це на власні очі. Зараз гуляю рожевими вулицями й не можу відірвати погляд – неймовірна краса! А сам захід для мене – справжнє відкриття. Тільки відійшла від «Палачінти», як тут «Сакура-фест». Масштаб вражає: концерти,

їжа, атмосфера. Навіть є намети зі львівськими смаколикками – я вражена. Наступного року обов'язково покличу сюди ще й друзів», – розповідає Дарина Турбал, студентка родом із Житомира.

«Сакура-фест» – подія, на яку щороку з нетерпінням чекають і туристи, і місцеві. Для одних це – нагода прогулятися містом серед рожевого цвіту, для інших – весняна традиція. Але за цим криється більше: жива атмосфера, люди, емоції та спільна справа, що об'єднує. Саме тому сюди хочеться повертатися знову.

Світлана Подолянка,
студентка
відділення журналістики

Аромат випічки й підтримки: ярмарок від філологів

28 квітня головний корпус УжНУ, незважаючи на погоду ззовні, наповнювався теплом. Столи зі смаколикками, а

люди – з усмішками. Благодійний ярмарок розпочався о 9:20 і тривав до 15:00. За цей час згуртував багато людей.

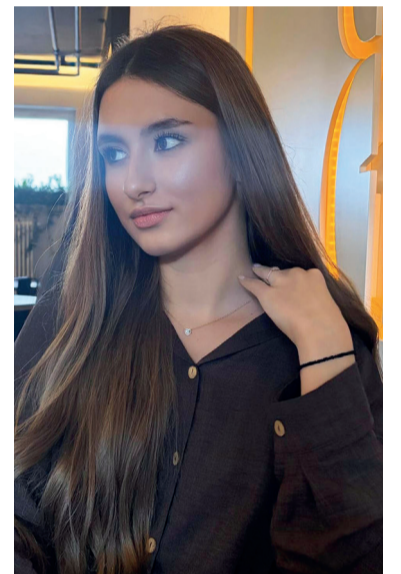
Хтось жваво продавав домашню випічку, хтось ворожив на таро, а хтось просто стояв поруч і підтримував розмову. Навіть не так важливо, що саме ти купуєш, значно важливіше: ти тут! Декан філологічного факультету, професор Юрій Бідзіля виступив із короткою промовою, подякувавши всім, хто долучився до організації заходу.

Удалося зібрати 24 500 гривень. Кошти разом зі смаколикками, які залишилися, передали громадській організації «Помогатори» для військових. Після таких подій змінюється настрій: розумієш, що навіть у звичайний навчальний день можна зробити щось важливе.

Ельміра Агаларова,
Андріана Волошин,
студентки
відділення журналістики

Ангеліна Добоні: «Рот і зуби – дзеркало організму»

Про шлях в обраній сфері, про навчання й поширені помилки – у розмові з Ангеліною Добоні, студенткою 1 курсу стоматологічного факультету. До речі, не так давно (20 березня) у світі відзначили День здорової ротової порожнини. Це – нагадування, що догляд за зубами та яснами є важливою складовою здоров'я загалом.

Інтерес до професії в нашій героїні з'явився ще під час власного лікування: тривалий час дівчина носила брекети й часто була в клініці, де захоплювалася роботою лікарів і тим, як пацієнти залишають кабінет задоволеними результатом. «Привабило поєднання медицини та мистецтва, можливість створювати красу й водночас допомагати людині. Стоматологія – робота, де бачиш результати практично одразу: брекети, реставрації, вініри. Процес може бути довгим, але фінальний ефект того вартий», – розповідає Ангеліна.

Студентці подобається змога швидко допомогти людині й змінити її самопочуття: «Завдяки стоматологу пацієнт може позбутися болю, а головне – повернути собі впевненість. У роботі важливий кожен міліметр. Саме точність робить нашу професію особливою».

Утім, навчання виявилось складнішим, ніж дівчина очікувала. Перші місяці показали: медицина вимагає значної концентрації та системності. «Я знала, що буде непросто, але трохи ідеалізувала все. Найтяжче спочатку давалася анатомія, який потрібно було запам'ятати. Проте підтримка одногрупників допомогла легше адаптуватися», – каже А.Добоні. І додає: багато людей недооцінюють важливість ротової порожнини. Часто зуби сприймають як щось окреме від організму й до стоматолога йдуть тільки тоді, коли з'являється біль. «Є стереотип: «Стоматолог – не лікар, зуб – не

орган». Поки нічого не болить, люди думають, що проблем немає. Ми не можемо побачити стан зубів так легко, як, наприклад, шкіри на обличчі», – наголошує співрозмовниця.

За словами Ангеліни, ротова порожнина тісно пов'язана із загальним здоров'ям: «Рот і зуби – дзеркало організму. Наприклад, хронічні запалення ясен можуть підвищувати ризик серцево-судинних захворювань або діабету».

Серед найпоширеніших помилок у догляді за зубами дівчина називає надто сильний тиск під час чищення та неправильні рухи щіткою, які лише заганняють наліт під ясна. Не менш важливою є зубна нитка. «Щітка не очищає всі міжзубні проміжки, тому стоматологи радять користуватися ниткою. Вона повинна обіймати зуб у формі літери «С» і м'яко заходити під лінію ясен».

Ще одна причина, через яку люди відкладають візит до лікаря, – страх перед стоматологами. Студентка пояснює, що це часто пов'язано з уявленнями про радянську стоматологію: «Багато людей пам'ятають історії, коли зуби видаляли без анестезії. Сьогодні медицина зовсім інша... Більшість процедур практично безболісні. Головне – знайти лікаря, котрому довіряєш».

І насамкінець Ангеліна закликає читачів: «Пам'ятайте, що турбота про зуби – турбота про здоров'я, впевненість і гарну усмішку на роки».
Олександра Меденці,
студентка
відділення журналістики

Великдень по-закарпатськи

Як святкують Воскресіння Христове в селі Горонда

Великдень у закарпатських селах сприймається не як один святковий, а як кілька днів поспіль із певними звичаями. У селі Горонда, що на Мукачівщині, це особливо відчутно: тут традиції передаються в сім'ях без пояснень, закладені в кожному ще з дитинства.

Святкування триває три дні. Найперший важливий момент: люди йдуть на нічне богослужіння, а зранку – на освячення великодніх кошиків. Їх, прикрашених рушниками, завжди повно на подвір'ї біля храму.

Ще одна особливість – те, що церква обирає учнів одинадцятих класів для носіння ікон, а також дітей – для хоругв (спеціальних церковних полотен із зображенням святих) та малих ікон. Дівчата й хлопці разом зі священником і хором здійснюють обхід навколо храму під час освячення. Цього моменту чекають усі.

Коли родина повертається додому – починається домашня частина свята. Є один обов'язковий звичай: кошик заносять до хати, господар голосно вітається: «Христос воскрес!» У відповідь чує: «Воистину воскрес!» На столі – паска, сіль, пікниця, шовдарь та крашанки (так робили поколіннями бабусі й дідусі). Часто додають домашні ковбаси чи сир, але основа залишається незмінною. У центрі столу ставлять запалену свічку,

що горить упродовж обіду. Перед трапезою всі разом читають коротку молитву.

Перший день у Горонді минає спокійніше, ніж можна було б очікувати. Традиційного обливання водою майже немає. Замість цього чоловіки заходять у двори до знайомих, жартують, вітають і легко скроплюють жінок парфумами. Ніхто спеціально не готується – усе відбувається природно. Проте на другий та третій день ситуація повністю змінюється. Вулиці стають значно гучнішими: чути дітей та молодь, котрі переходять від хати до хати. Обливання водою – уже повноцінна частина святкування. Обливають усіх, кого зустрінуть, і це сприймається нормально. Якщо виходиш на вулицю – шансів повернутися додому сухим практично немає.

Окрема частина Великодня –

вечірні гостювання. У Горонді не прийнято сидіти вдома всі три дні. Люди ходять одне до одного, часто без попередження. За вечір можна обійти кілька хат: десь затриматися довше, десь – лише на пів години. У кожному домі гостя обов'язково посадять за стіл, пригостять і розпитають новини. Відмовитися складно: не лише з увічливості, а тому, що господарі щиро хочуть пригостити.

Великдень у Горонді – жива, трохи мокра, але дуже важлива подія для селян. Багато гостей, котрі приїжджають сюди на свято, кажуть, що враження залишаються незабутніми. І Горонда завжди радо приймає тих, хто хоче повернутися знову.

Ельміра Агаларова,
студентка
відділення журналістики
Від редакції: продовження теми – на стор. 8

Філологія – простір свободи: до 80-річчя доцентки Надії Ференц

Квітневі дні для філологічної спільноти нашого вишу позначені особливою подією – 80-річчям знаної дослідниці, літературної критикині та педагогині Надії Станіславівни. Її шлях у науку розпочався на Івано-Франківщині, у місті Рогатин, де ще в шкільні роки сформувався стійкий інтерес до художнього слова. Перемоги в літературних конкурсах та перші спроби пера стали логічним передчуттям майбутнього фаху, який Н.Ференц згодом здобула в стінах Ужгородського університету.

Почавши викладацьку роботу в 1972 році на кафедрі теорії і зарубіжної літератури, Надія Станіславівна пройшла шлях від молодшої асистентки до авторитетної доцентки. Після захисту кандидатської в 1981 році та переходу на кафедру української літератури в 1988-ому, науковий пошук зосередився на фундаментальних питаннях літературознавства. Нині творчий доробок ювілярки становить солідний масив наукових досліджень, у яких глибоко проаналізовано ключові аспекти розвитку художнього слова. Особливе місце в цьому інтелектуальному спадку посідають фундаментальні підручники з теорії літератури та основ літературознавства, що стали надійними дороговказами для багатьох поколінь філологів. Численні статті з

різноаспектної проблематики гармонійно поєднують академічну ґрунтовність із тонким критичним аналізом, презентуючи сучасний погляд на класичні та новітні літературні явища. Праці Н.Ференц стали настільними книгами для багатьох студентів-філологів, адже авторці вдалося поєднати академічну глибину з доступністю викладу, глибоким зануренням у секрети художньої творчості митців слова.

Вагомим вектором наукового пошуку Надії Станіславівни є багатоганне дослідження літературного процесу Закарпаття. Глибокі розвідки вченої про творчість Христини Керити, а також антології поезії краю були відзначені престижними преміями імені Федора Потушняка та імені Зореслава. І нині ювілярка залишається активною учасницею живого літературного процесу. Прийняття до лав Національної спілки письменників України (2020) стало логічним визнанням авторитету як критикині, чиє слово має особливу вагу в письменницькому середовищі. Н.Ференц – активна учасниця літературних вечорів, презентацій та наукових дискусій; влучні коментарі колегині й уміння розгледіти справжній талант допомагають новим іменам знайти свій шлях до читача. Ця здатність ювілярки бути в епіцентрі сучасних інтелектуальних подій, поєднуючи академізм

із живою зацікавленістю новими текстами, робить науковицю справжньою медіаторкою між класичною та сучасною літературою Закарпаття.

Важливим аспектом професійної біографії ювілярки є її багаторічна праця над модернізацією філологічної освіти. Надія Станіславівна – авторка, розробниця фундаментальних навчальних дисциплін, що охоплюють величезний часовий простір – від вивчення античної літератури як колиски європейської культури до складних методологічних засад сучасного літературознавства. Методичні праці вирізняються логічною стрункістю та глибиною, допомагаючи студентам опанувати не просто фактаж, а внутрішню логіку розвитку мистецтва. Така системність у викладанні дозволяє молодим дослідникам вибудувати цілісну картину світу, де кожне художнє явище розглядається в контексті загальноєвропейського культурного діалогу.

Особливий вимір діяльності доцентки – її неповторний лекторський стиль, який студенти-філологи багатьох поколінь називають справжньою інтелектуальною магією. Здатність викладачки розгортати складні теоретичні концепції та цитувати розлогі фрагменти текстів напам'ять без жодного конспекту створює в аудиторії атмосферу живої творчої дис-

кусії. Кожна лекція – не просто передача знань, а майстер-клас із глибокого прочитання літератури, де суха теорія оживає через яскраві образи й точні критичні зауваження, формуючи в майбутніх фахівців естетичний смак і здатність до самостійного мислення.

Окремою місією Надії Станіславівни стала подвижницька праця над збереженням та популяризацією творчої спадщини чоловіка – відомого вченого Юрія Балеги. Завдяки ретельному впорядкуванню колегині побачили світ такі знакові видання, як двотомник «Епістолярій Юрія Балеги» і збірник «Література Закарпаття в рецепції Юрія Балеги». Ці книжки стали не лише виявом особистої пам'яті, а й важливим внеском у джерелознавчу базу сучасної філології.

Не менш важливою є роль Надії Станіславівни як невтомної хранительки академічних традицій та історії філологічного факультету. Ретельна праця над відновленням пам'яті про фундаторів кафедри української літератури та впорядкування архівних матеріалів дозволяють зберегти тяглість наукових поколінь. Для молодих колег ювілярка є не лише авторитетною науковицею, а й мудрою наставницею, котра завжди готова підтримати влучним словом, професійною порадою чи делікатним заува-

женням, що робить Н.Ференц невід'ємною частиною інтелектуального та морального ландшафту рідного університету.

Високий професіоналізм Надії Станіславівни органічно доповнюється її особистісними якостями: щирістю, витонченим почуттям гумору та глибоким, трепетним сприйняттям навколишнього світу. У цей святковий день філологічна родина щиро вітала колегиню! Дорога ювілярко, бажаємо Вам невичерпної життєвої енергії, міцного здоров'я та нових наукових відкриттів. Нехай кожен день дарує натхнення для праці, а Ваша мудрість та любов до українського слова й надалі будуть орієнтиром для учнів і колег під мирним небом України. Многая літа!

Колектив кафедри української літератури

Історії, що оживають на сцені

Перформанс плейбек-театру «Серденьки»

У філологів відбувся перформанс молодіжного плейбек-театру «Серденьки». Подія об'єднала студентів різних факультетів, а також гостей зі Львівського національного університету імені Івана Франка. До складу «Серденьок» входять актори: Юлія Решетар, Артем Музалевський, Андрій Сумароков, Меліса Поляковська, Анастасія Карташова та Дарія Сикора.

Формат зустрічі передбачав живу взаємодію без сценарію: глядачі ділилися особистими історіями, які актори одразу ж відтворювали на сцені завдяки імпрровізації. Плейбек-театр – формат, де діють оповідач (ділиться власною розповіддю), актори (слухають та імпрровізують), музикант (створює атмосферу за допомогою живої музики), кондактор (веде перформанс) та аудиторія (співпереживає й долучається до спільного досвіду).

Саме через історії між учасниками виникає емоційний зв'язок, що допомагає краще зрозуміти себе й інших. Ведучою перформансу стала одна з організаторок студії, психологиня **Наталія Шевченко**. Вона допомагала створити атмосферу довіри, захожуючи учасників ділитися переживаннями: «Плейбек-театр асоціюється із життям. Це мистецтво є дуже живим і щирим. Під час перформансу хотілося б, щоб між людьми було взаєморозуміння, увага та повага одне до одного, щоб кожен відчував себе в безпеці, залишаючись собою. Студенти – найактивніша й найгнучкіша частина суспільства. Коли граємо саме для молоді,

бачимо відкритість і готовність до контакту. Такі люди легше діляться своїми історіями, відкриваються, можуть знімати соціальні маски й взаємодіяти».

На початку зустрічі відбулося знайомство з акторами та форматом перформансу. Після цього глядачі почали ділитися своїм емоційним станом, актори ж одразу втілювали переживання в сценічних імпрровізаціях. Після вступних сцен розпочалося основне дійство. Звучали розповіді про дружбу, знайомства, книжки, мовний вибір, студентське життя, особисті історії. Вони були важливі, смішні й зворушливі.

Під час перформансу актори використовували різні форми імпрровізації: скульптуру з трансформацією, «відлуння», «коридори», епізоди, монологи, трихвилинні вірші і «багаття». Кожна форма по-своєму допомагала передати емоційний

зміст історій. **Акторка театру Юлія Решетар** зазначила: «Студентське життя часто заповнене великою кількістю завдань, а голови – дедлайнами. Кожен у своїх проблемах. І такі заходи допомагають людям зрозуміти, що вони не самі, що в них є підтримка». За словами гості, імпрровізація є невід'ємною частиною плейбек-театру, хоч передавати чужі емоції, особливо негативні, іноді непросто.

Враженнями поділилася й **студентка спеціальності «Українська мова та література» Анастасія Тимко**: «Я відчула вдячність за те, що моєю історією прониклися, також хвилювання, адже щойно розповіла історію, а на її основі вже грають сцену. Було трохи соромно, бо ніби повернулася до вчорашньої ситуації й прожила ту ж емоцію. Осілки на перформансі я не вперше, почувалася так, ніби повернулася в комфортне міс-

це. Залишилася задоволена від гри акторів і факту, що все ж наважилася розповісти своє».

Перформанс показав: навіть короткі особисті історії можуть стати важливим спільним досвідом. У форматі імпрровізації кожен має змогу бути почутим, а сцена перетворюється на простір діалогу, підтримки та взаєморозуміння.

Плейбек-театр як мистецька форма існує у світі вже понад 50 років. Мета – створити безпечний простір, де люди можуть ділитися розповідями. Актори ж допомагають прожити ці емоції в сценічному втіленні. Розвитком цього напрямку займається Українська школа плейбек-театру, яка об'єднує акторів, тренерів і кондакторів.

В Ужгороді плейбек-спільнота активізувалася в 2022 році, коли до міста через повномасштабну війну переїхали учасники з різних театрів. Саме тоді сформувався новий творчий осередок підтримки та взаємодії. Згодом виник артпростір «Станція Уж», який став місцем зустрічей, навчання й виступів і де діють кілька студій, що виростили зі спільного досвіду. Серед них – плейбек-театр «Купе» та молодіжний плейбек-театр «Серденьки», один із наймолодших в Україні. Такі перформанси демонструють, що мистецтво імпрровізації може стати інструментом комунікації, підтримки та осмислення особистого досвіду й у студентському середовищі.

Ольга Заець, студентка відділення журналістики

5–6 травня в нашому університеті – IX Міжнародна науково-практична конференція студентів і аспірантів «Актуальні проблеми філології та журналістики»

Воркшоп із медіаграмотності від Дейвіда Грекона

На філологічному факультеті відбувся воркшоп «Як розвивати медіаграмотність: практичні кроки». Організувала захід кафедра журналістики. Провів американський спікер Дейвід Грекон – дворазовий стипендіат програми «Fulbright Program» (США): Івано-Франківськ, Україна (2017–2018), Румунія (2023–2024).

Діяльність Дейвіда зосереджена на критичній медіаграмотності, розвитку освітніх і громадських програм, зокрема на «Exit Strategies: Critical Dialogues and Alternative Media». У 2024 р. заснував ініціативу «Media Literacy Access Initiative (MLAI)», у межах якої проводить тренінги та воркшопи для освітян, студентів й іншої зацікавленої аудиторії в Україні та за кордоном.

На воркшопі були висвітлені питання про важливість медіа, аспекти, про які нам не говорять, і критичну медіаграмотність. Зустріч тривала в інтерактивному форматі, тому всі студенти могли висловити думки.

Ольга Антонова, студентка відділення журналістики («Міжнародна журналістика»)

ФМЕВ – 28!

Факультет міжнародних економічних відносин відзначив 28-ий день народження міжнародною науково-практичною конференцією «Трансформація світового порядку: політичні, правові, економічні та гуманітарні виклики сучасності», що тривала впродовж двох днів.

Зібралися науковці, виклада-

чі, студенти, аби проаналізувати ключові питання сучасності, зокрема політичні зміни, економічну безпеку, адаптацію права до умов війни, гуманітарні питання тощо. Такі наукові дискусії мають особливу цінність у період глобальних

трансформацій, зі слів в. о. ректора Ужгородського університету Володимира Смоланки.

Традиційно в день заходу учасники вже тримали в руках виданий збірник матеріалів науково-практичної конференції.

Мирослава Гараздій,
«Погляд»

*Хвилю сивою хмара бурюльками
В шортах блакиття підкочує місту.
Й дощ гребінцями з ковальських розгуркотів
Чеє повітря загривку спілисту.
...Ти усміхаєшся, а тіло щулиться.
І прибираються – хто може з вулиці.*

Євгеній Юхниця

Повернення легенди: як в УжНУ обирали «Міс-2026»

Сім років – як епоха. Саме стільки часу стіни нашого університету чекали на повернення події, яка завжди була чимось більшим ніж просто конкурсом краси. І ось цьогоріч «Міс УжНУ» знову розправила крила, перетворивши звичайний вечір на справжнє свято магії, стилю та, що найважливіше сьогодні, незламності. Як студентка першого курсу, я йшла туди з великими очікуваннями, але те, що розгорнулося на сцені, важко вмістити в прості слова, хоч спробую передати якомога більше подробиць...

Усе почалося з неймовірної атмосфери, яку задали ведучі вечора. Досвідчений Максим Моцак, за плечима котрого – понад пів тисячі подій, та чарівна Маріанна Попелич, чий голос ми знаємо як «голос брендів», стали ідеальним дуєтом. За лаштунками ж усім цим механізмом керували організаторки: голова первинної профспілкової організації студентів Андріана Реган та голова студентської ради Анастасія Сабов. Дивлячися на них, усвідомлюєш, що сучасна студентка – і менеджера, і стратегиня, і натхненниця в одній особі.

Коли почалося знайомство з учасницями, стало зрозуміло: конкуренція неймовірна. Кожна із 16 дівчат – поєднання інтелекту, таланту та професіоналізму. На сцену виходили: під номером один – Марія Білей з Навчально-наукового інституту стоматології та лабораторної медицини (уже поєднує 5 курс із роботою в університетській поліклініці). Другою була Домініка Зейкан – філологиня (створює красу в цифровому просторі як SMM-спеціалістка). Третя учасниця – Вікторія Надь з інженерно-технічного факультету (справжня зірка TikTok із 30-тисячною аудиторією). Четверта – Анастасія Шако з фізичного факультету (встигає керувати адміністративними процесами в ЖК «River Land»).

Молодші курси теж не відставали. П'ята учасниця – першкурсниця ФМЕВ Сара Кічківська (вразила тим, що вже реалізує грантовий проєкт від «British Council»). Під шостим номером – Вікторія Олійник, інструкторка спортивного табору, а під сьомим – Катерина Дробок (поєднує шахи, гітару та живопис). Історичний факультет представляла Вікторія Мотник (№ 8; волонтерить у фонді «Тетраландо»), а під дев'ятим номером – Амалія Костюк (талановита художниця з факультету суспільних наук). Десятою була Тетяна Цап (викладає математику та професійно фотографує). Одинадцятим номером – Софія Куц (практикує айкідо), а дванадцятим – модель

та фітнес-тренерка Олександра Ільницька. Також ми побачили Марту Гудошнікову (№ 13), майбутню фахівчиню з PR, Світлану Бонкало (№ 14; живе танцями та спортом), майбутню медикину Катарину Бабидорич (№ 15) та Дар'ю Пересту (№ 16; працює тренеркою фітнес-студії).

Проте найважливіший блок вечора був присвячений тим, завдяки кому взагалі маємо можливість збиратися в залі. Благодійний аукціон став моментом істини. Коли на сцену винесли лоти від артилеристів – тубус зі снаряда 155-ого калібру та АТ4, який брав участь у прориві на фронті сім місяців тому, – у залі запанувала тиша. Ці речі пахли війною та перемогою. Торги були запеклими, і в результаті обидва лоти за 10 та 15 тисяч гривень викупив Степан Біляк. Його рішення передати ці реліквії до музею нашого вишу викликало хвилю аплодисментів. Не менш емоційним був другий аукціон від 46-ої окремої аеромобільної Подільської бригади. Історичний дерев'яний постер Акту проголошення незалежності, прапор із підписами бійців та шеврони – кожен лот знаходив власника, нагадуючи, що краса сьогодні повинна мати броню.

Після напружених торгів шоу продовжилося танцем від «Blitz», який плавно перевів до інтелектуального випробування. Це був ризик, інтрига та перевірка на ерудицію: дівчата витягали аркуші із запитаннями, і саме тут виявились уміння триматися та критично мислити. Розважальну програму доповнив гострий стендап від Володі Шпільки, ліричний сюрприз

від голови студради Анастасії Сабов, яка вразила вокалом, та екзотичний східний танець від Анастасії Глеби. Виступ запальної «Марини і компанії» підняв градус у залі до максимуму.

Фінальний вихід у стилі «Голлівудського балу» став красивою крапкою. Дефіле у вечірніх сукнях перетворило дівчат на кінозірок. Коли настав час нагородження, кожна почула своє ім'я в номінації: міс Харизма – С.Куц (№ 11); міс Ерудиція – С.Кічківська (№ 5); міс Чарівність – К.Бабидорич (№ 15); міс Ніжність – К.Дробок (№ 7); міс Грація – Д.Зейкан (№ 2); міс Вишуканість – А.Шако (№ 4); міс Гармонія – С.Бонкало (№ 14); міс Топ-модель – В.Мотник (№ 8); міс Фотомодель – В.Надь (№ 3); міс Упевненість – М.Білей (№ 1); міс «Hollywood Star» – А.Костюк (№ 9); міс Елегантність – Д.Переста (№ 16); міс Енергія – В.Олійник (№ 6); міс Усмішка – О.Ільницька (№ 12); міс Натхнення та міс Глядацьких симпатій – Т.Цап (№ 10); міс Овацій – Марта Гудошнікова (№ 13).

Коли оголошували призерів, серце калатало майже в усіх. Другою віце-міс стала щира К.Бабидорич із медфаку, а титул першої віце-міс здобула майбутня юристка О.Ільницька. Головну корону вечора – титул «Міс УжНУ-2026» – визмагала С.Кічківська. Для неї участь у «Міс УжНУ-2026» – передусім можливість вийти за межі звичного, здобути новий безцінний досвід, мотивувати інших власним прикладом і, звісно, знайти нове натхнення для себе.

Одна з організаторок конкурсу А.Реган розповіла, що підготовка до події була дуже

насиченою, вимагала великої віддачі усієї команди: «Найскладніше, напевно, – умістити все в 24 години на добу, бо ми хотіли зробити багато що. Справді працювали на результат, щоб усе виглядало гарно, справляло вау-ефект. Як я розумію, нам це вдалося, адже є чимало позитивних відгуків. Насправді впродовж цих двох місяців ми буквально жили «Міс УжНУ-2026». Постійно відбувалися зйомки, колаборації, фотосесії учасниць, створення відеовізитівок, робота над сценарієм і різними його складовими разом з організаційним комітетом. Підготовка тривала фактично 24/7. Останні репетиції могли тривати зо 7–8 годин. При цьому дівчата були дуже відповідальними. Вони слухали, ставилися до всього з повагою – жодних проблем із дисципліною не виникло. Учасниці розуміли, куди прийшли. Ми одразу проговорили, що це конкурс краси, а не сварок чи конфліктів. Я сказала: ви всі вже перемогли, тому що потрапили сюди: кожна виграла на своєму факультеті. Ми не вимагали дружби, але просили поважати й підтримувати одна одну, бо це непростий процес. Найцікавіше було спостерігати, як дівчата справді об'єдналися. Були дружними, підтримували одна одну навіть під час складних репетицій. У деякі дні графік розписаний буквально по хвилинах. Наприклад, після зйомок конкурсантки поспішали на репетиції, іноді втомлені й голодні. Тоді ми з організаційним комітетом навіть їхали купувати їжу, бо розуміли: потрібна підтримка. Увесь цей процес на-

стільки особливий, що, думаю, назавжди залишиться в серці. Усі – організатори, викладачі, деканати, адміністрація університету – підтримували дівчат. Напевно, єдине справді складне – те, що нам постійно не вистачало часу, хоч би кількох годин на сон. Але загалом усе чудово».

Після завершення події А.Реган мовила: відчула безліч ширих емоцій: «Після фіналу я була безмежно щаслива. На сцені дівчата зробили нам дуже приємний сюрприз – подарували грамоти й квіти. Я цього зовсім не очікувала. Настільки зворушливо, що я мало не розплакалася. Під час репетицій ставила доволі багато вимог до учасниць, бо хотіла, аби вони виклалися максимально. Постійно казала: «Ви можете більше! Це трохи». І дівчата вперлися. Після шоу залишилися дуже теплі й позитивні емоції. Єдине – трохи сумно, що все вже завершилося, адже бракує тієї атмосфери й вайбу. Але впевнена: ми ще обов'язково повернемося до цього знову».

Окремо дякуємо адміністрації університету за підтримку в підготовці та проведенні конкурсу. Керівництво активно долучалося до організаційного процесу, допомагало з вирішенням важливих питань та сприяло реалізації ідеї заходу. Особлива подяка Володимирі Івановичу за сприяння й допомогу в організації події. Це був вечір про нас – молодих, сміливих, небайдужих. Ми повернули традицію, і вона виявилася кращою, ніж ми могли собі уявити.
Андріана Волошин,
студентка
відділення журналістики

Великодні спогади: традиції студентів

Великдень – свято, яке поколіннями передає духовні цінності. У 2026 році за григоріанським календарем зустрічали Воскресіння Христове 5 квітня, а за юліанським та новоюліанським – 12-ого. Одне з найдавніших і найшанованіших свят поєднує християнський зміст із багатими народними традиціями, символізує відродження, надію й перемогу життя над смертю. Підготовка – піст, прибирання оселі, випікання пасок, розпис писанок і складання великоднього кошика. Кожна з цих складових має своє значення, є частиною родинної та культурної пам'яті. Для багатьох українців Великдень пов'язаний із теплими спогадами дитинства: ранковими приготуваннями, запахом свіжої випічки, спільною молитвою, застіллям... Саме ці моменти формують особисте відчуття свята. Я дізнавалася, що означає свято Воскресіння для сучасної молоді.

Рената Костик, другокурсниця економічного факультету, розповіла: «Найяскравіше пам'ятаю суботу, коли вдома випікали паски. Одна з них була особливою: її розділяли руками й куштували ще до освячення. Паску вмочували в підбиванку, на якій варили шовдарь. Коли паски пекли, запах розходився на весь дім і створював відчуття свята. Люблю сам процес підготовки до Великодня: випікання пасок і складання кошиків у теплі дні, коли все навколо цвіте й оживає. До цього завжди долучалася вся сім'я. Їжа з освяченого кошика здавалася значно смачнішою, ніж у звичайний день». Рената додає, що відповідала за головний кошик і несла його акуратно, боячись, аби нічого не впало. А найтепліший спогад – як збиралися родиною за столом після освячення та разом куштувати святкові страви. Підготовка до Великодня

відбувалася за чіткими правилами. Із четверга починали готувати святкові страви й випічку. У п'ятницю обов'язково фарбували яйця в лущинні цибулі. Також Р.Костик згадує один із методів, який показала бабуся: збирала різну траву, обгортала нею яйця та варила, щоб утворилися природні візерунки. Того ж дня вся сім'я йшла на богослужіння, убравшись у святковий одяг.

Станіслав Скорондяк, студент 1 курсу магістратури факультету математики та цифрових технологій, найбільше запам'ятав нічні поїздки з бабуся до монастиря святого Пантелеймона поблизу Хуста: «Згадується особлива атмосфера нічної служби, щира молитва та величний святковий спів. У пам'яті закарбувався момент освячення пасок – відчуття піднесення, радості й світла, яке ніби заповнювало все навколо. Це були миті справжнього дитячого щастя. Великдень – передусім про єднання. Підготовка до свята завжди зближувала родину: спільне випікання пасок і розписування писанок залишають теплий слід у серці. Нині ж це свято відчувається інакше, адже не всі родини можуть зібратися разом».

Станіслав наголошує й на важливості вдячності тим, хто захищає країну: «Поки ми святкуємо, наші захисники жертвують найціннішим – своїм життям. Тому для мене цей Великдень – також час вдячності. Маючи нагоду, закликаю кожного передавати частинку свята на фронт: нехай наші паски та крашанки стануть символом підтримки для тих, хто забезпечує нам спокій». Серед родинних традицій С.Скорондяк називає обов'язкове відвідування храму та освячення кошика. Після служби родина збирається на урочистий сніданок у затишній атмосфері, а згодом іде в гості до друзів, близьких,

щоб поділитися радістю свята. Особливого значення набуває великоднє вітання: «Христос Воскрес!» – «Воістину Воскрес!»; є символом віри й надії.

Андріана Гріга, студентка 4 курсу стоматологічного факультету, розповіла, що її сім'я ходить до церкви, випікає паски й несе кошики на освячення. Найяскравіший спогад із дитинства пов'язаний із бабусяю: бігали шукати різні квіти й листочки, а потім розмальовували писанки й пекли паски. Усе це створювало неймовірну атмосферу свята, викликало сміх. А запахи пам'ятаються досі...

Андріана наголошує: найбільше їй подобається сенс Великодня – те, що саме ми святкуємо. За словами дівчини, ключовий зміст полягає в жертві Ісуса Христа: Він пролив кров, щоб урятувати нас, витерпів нестерпний біль і страждання на хресті через любов до людей. А.Гріга також цитує Біблію: «Бо так Бог полюбив світ, що дав [Свого] Єдинородного Сина, щоб кожен, хто вірить у Нього, не загинув, але мав життя вічне». Те, як ми згадуємо про Його жертву, святкуємо й радіємо, для студентки дуже важливо.

Ілля Попадинець, студент

3 курсу біологічного факультету, згадує приготування тіста для пасок: «У домі завжди панувала тиша, адже процес уважали особливим і навіть трохи магичним, тож це добре закарбувалося в пам'яті».

Найбільше Іллі подобається у святі весняна погода та загальний піднесений настрій. Каже, що Воскресіння Христове має теплішу й радіснішу атмосферу, ніж навіть Різдво, адже припадає на період, коли природа оживає. Серед родинних традицій хлопець називає й поливання водою у великодні дні: у понеділок чоловіки поливають жінок, а у вівторок – жінки чоловіків. Саме цієї традиції, додає він, у їхній сім'ї дотримуються щороку, і вона завжди додає святу веселощів.

Софія Ганиченко, студентка 1 курсу факультету міжнародних економічних відносин, розповіла: «Уся родина рано-вранці йде до церкви освячувати великодні кошики. Саме ця спільність і відчуття початку святкового дня створюють особливу атмосферу. Найбільше у Великодні подобається те, що сім'я проводить разом день: готує страви, святкує, згодом іде на прогулянку в центр міс-

та. Цей час наповнений теплом і живим спілкуванням».

Серед традицій С.Ганиченко називає випікання пасок, фарбування писанок, гру яйцями в «битки» та спільний перегляд фільму ввечері. Каже, що найціннішим є саме процес випікання пасок. Щоразу в сім'ї пробують нові рецепти й різні начинки, і саме це згуртовує та робить свято незабутнім.

У відповідях студентів – різні історії, але спільне відчуття: Великодню не зводиться лише до обрядів чи страв у кошику. Це – пам'ять про дитинство, родинну присутність і живу традицію, яка не переривається з роками, а набуває нового, особистого змісту. У спогадах про спільні приготування, святкову тишу й родинні зустрічі відчувається жива нитка традиції, що тісно поєднує покоління. Розповіді нагадують: сила свята – у простих митях, які об'єднують, зберігають, майне тепло та залишаються в пам'яті. Саме так традиція живе не в підручниках, а в конкретних історіях, і передається від родини до родини.

Марія Смерека, студентка відділення журналістики

В Ужгородській волейбольній лізі-2026 УжНУ посів перше місце серед чоловіків і третє – серед жінок. Вітаємо триумфаторів!

ОГОЛОШЕННЯ

Залікову книжку, видану Меіру Гіршону, студентові 4 курсу стоматологічного факультету (спеціальність 221 «Стоматологія»), уважати недейсною.

АНЕКДОТИ

Іде автобус зі студентом. Раптом – сильний гуркіт, автобус підстрибує на ямі.

Усі пасажери охнули. Лише студент каже: «А можна ще раз?»

Я на хвилину забув про дедлайн курсової».

Юлія Савчин, студентка відділення журналістики

Свято найяскравішої й найпомітнішої частини людства

31 травня – Всесвітній день білявок. Ці героїні безлічі анекдотів, заручниці перекису водню та перукарського мистецтва, жертви гламуру, володарки соляріїв і силікону, улюблені справжніх джентльменів та власниці особливої логіки вперше відзначили «свою» дату 2006 року, коли було вирішено створити для них ексклюзивну «Діамантову шпильку».

На вечорі номінантками стали відомі актриси, співачки, телеведучі, спортсменки та бізнес-леді. Перше святкування Всесвітнього дня блондинок відбулося зі справжнім шиком: із церемонією вручення вищезазваної премії – першої

спеціальної для білявок, котрі є талановитими, розумними, успішними й модними.

«Учені вважають, що справжня блондинка – явище рідкісне й до 2202 р. як таке може повністю зникнути. Принаймні за останні 50 років кількість блондинів і блондинок скоротилася з 49 % до 14 % від загального населення планети».

Причин кілька: щоб дитина народилася блондином / блондинкою, обоє батьків повинні мати світле волосся; у

країнах із перевагою темнолового населення народжуваність зростає, а європейці, які є носіями «білого гена», дедалі частіше обмежуються однією дитиною. Остання людина зі світлим волоссям, за прогнозами вчених, народиться у Фінляндії, де найбільше світловолосих людей на одиницю населення. Це не дивно, адже натуральний блондин – явище рідкісне, і шанс знайти пару, яка також буде з білявих, становить 1 на мільйон. Тож цінуйте блондинів і блондинок! :)

Валерія Бороховська, студентка відділення журналістики (ОП «Реклама та зв'язки з громадськістю»)

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 655. Ціна – безкоштовно. Виходить щомісяця. Номер підписано до друку 05.05.26. Засновник і видавець – ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 88003, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46. Номер надруковано у видавництві «А-Прінт»; 46010, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. Тел.: (352) 52–27–37, 067–350–17–94. Наклад – 1000 примірників. Формат А3, 2 ум. друк. арк. Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008. Відповідальність за зміст публікацій, етичне використання ШІ покладається на авторів. Відповідальний за випуск номера: В. Ю. Тарасюк.

Головний редактор:
В.Ю.Тарасюк.

Художній редактор:
С.Ю.Скиба.

Коректор:
М.Б.Гараздій.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород,
вул. Університетська, 14 (ауд. 424).

Поштова скринька:
poglyad@uzhnu.edu.ua

Телефон редакції:
067–880–85–71.